

תקשורת ותרבות

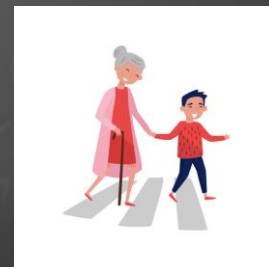
בגישות שונות למושג "תרבות" בתקשורת

עמודים בספר "מתקשרים": 155-161

עינת שמש

מהי תרבות?

ee

www

הגדרות שונות למושג תרבות:

2

תרבות היא המשותף לקבוצת בני אדם. תרבות היא אמצעי שמייחד קבוצות שונות של בני אדם ומבחין בניהם.

1

תרבות היא שם כולל לתכנים והתנהגויות הרצויות בחברה מסוימת.

מאפיינים משותפים להגדרת השונות למושג תרבות:

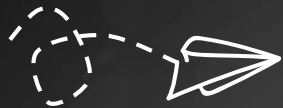
לתרבות יש המשכיות
לאורך זמן. התרבות חיה
ומשתנה, יש לה היסטוריה
ועתיד פוטנציאלי.

תרבות כוללת טקסטים,
טקסים ופרטים שמסמלים
ערכים.

תרבות היא קולקטיבית-
כיוון שהאדם חולק אותה
עם אחרים.

נסו לזהות מאפיינים תרבותיים
של קבוצות או תתי קבוצות מתוך
הקטע הבא.
כתבו את תשובתכם בקישור
הבא-

<https://www.menti.com/cvscwxjof7>

תרבות גבוהה

מוצר תרבותי שיוצרו חותרים להגיע למצוינות ללא כוונת רווח כלכלי. ליוצרי תכנים אלו יש צורך בהכשרה, כישרון והתמדה יוצאי דופן וכדי לצרוך אותם יש צורך בידע ומיומנות.

2 תרבות עממית

מושג שמאגד מכלול מנהגים
וטקסים עממיים שעברו מדור
לדור וששם יוצריהם אינו ידוע.

3 תרבות פופולרית

מערך של תכני תרבות שמייצרים אנשי מקצוע על פי מתכונים ונוסחאות קבועים ומוגדרים מראש, זאת מתוך שיקולי רווח ובמטרה לספק בידור למשכילים ולא משכילים.
יצירת תרבות זו אינה דורשת הכשרה והבנה.

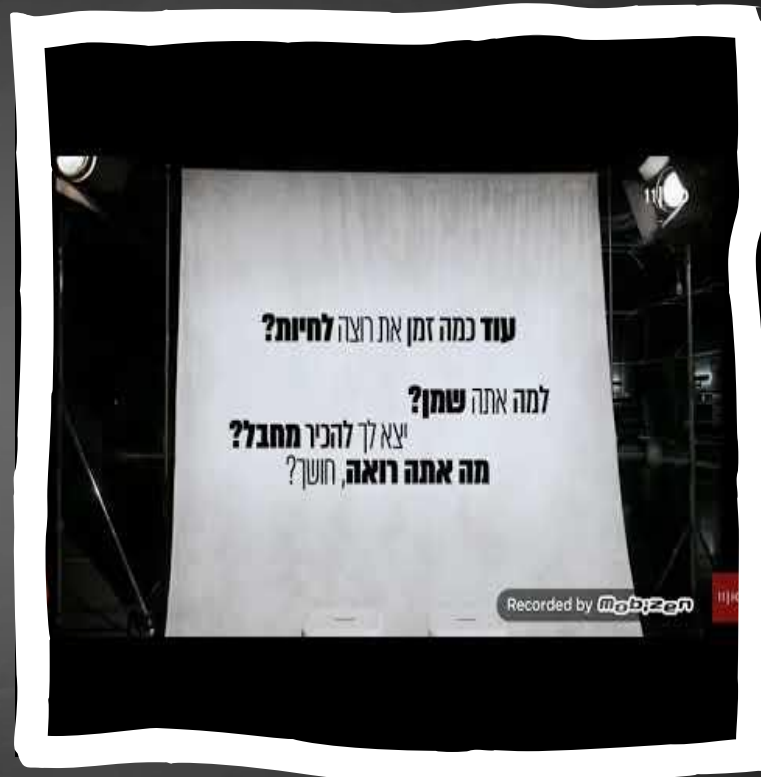
סליחה על השאלה

לאחר צפייה בפרק של "סליחה על השאלה":
נסו לחשוב לאיזה סוג של תרבות הסדרה הזו
שייכת: תרבות גבוהה, תרבות עממית או תרבות
פופולרית.

כדי להבין לאיזה סוג תרבות
שייכת הסדרה "סליחה על
השאלה" ננסה לבחון את
מאפייניה,
נשאל שאלות כמו:

- לאיזה קהל יעד היא מיועדת?
- האם צפייה בתוכנית זו
מצריכה הכשרה והבנה?

האם היצירות
הבאות הן אומנות
בעיניכם?

אנדי וורהול

מרסל דושאן

**משימה: חשבו על דוגמא שממחישה את הערוב בין
תרבות גבוהה, תרבות עממית לתרבות פופולרית,
העלו את הדוגמא שבחרתם לקישור הבא בפדלט:**

<https://padlet.com/einatcon/4ar811ubr5r133i6>

שאלת עמ"ר:

בין מרסל דושאן לעדי ביטי: חירות האומן היא להחליט מהי אומנות

רפי קרסו, מעריב. 30.10.2020

כאשר מרסל דושאן, האומן הצרפתי-אמריקאי, הציג לראשונה את המשתנה שלו במחזיאון ב־1917, וקרא לה "מזרקה", הוא הקים על עצמו את חמתם של זרמים רבים באומנות, מחאות רבות שלא הפריעו להפוך אותו לאחד מחשובי האומנים במאה ה־20. חירות האומן להחליט מהי אומנות. חירות כל אדם להחליט אם הוא אומן או לא. אומנות לא צריכה להיות יפה או מכוערת על מנת להיקרא אומנות. היא לא צריכה להיות תקינה פוליטית כדי להיחשב לאומנות. אם נחזור לקליפ של עדי ביטי, הקליפ לדעתי מחפיץ נשים, מיני, פרובוקטיבי ובוודאי שלא מתאים לנוער, שהוא קהל היעד שלה. לי אין ספק שהקליפ הוא על גבול הפורנוגרפיה עם שפת גוף שבפירוש משדרת פיתוי, אבל גם פורנוגרפיה היא אומנות, וכאומנות היא לגיטימית. כאומן אני מכבד כל יצירת אומנות, גם אם איננה לטעמי, גם אם היא מעצבנת אותי. ואולי, אם אני מתעצבן, סימן שבכל זאת זו אומנות שעושה לי משהו. אז אולי זו אומנות כשרה, אבל לתחושת הבטן שלי - היא מסריחה. זה עדיין לא אומר שזו אינה אומנות.

שאלת עמ"ר:

הקליפ של עדי ביטי עורר סערה גדולה. יש הטוענים שהקליפ בוטה מידי, משדר מיניות ופרובוקטיבי ואין מקום לפרסם קליפ כזה, מנגד יש הטוענים שזו אומנות ויש מקום לכל אומנות להתפרסם.

הבע את עמדתך בעניין זה. הצג שני נימוקים התומכים בעמדתך ומתבססים על שני מושגים/נושאים מחומר הלימוד. בכתיבתך הקפד על הרכיבים האלה:

א. טענה - הצגת עמדתך בעניין בבירור.

ב. הנמקה - הצגת שני נימוקים, הכוללים מושגים וידע שנלמדו בשיעורים שבעזרתם תבסס את טענתך.

מערך שיעור- תקשורת ותרבות.

נושא השיעור: גישות שונות למושג תרבות בתקשורת.
מטרת השיעור: התלמידים יכירו את המושגים השונים וידעו להבדיל בניהם.

מהלך השיעור:

- # לשאול את התלמידים מהי תרבות, לנסות לנסח הגדרה למושג תרבות. (שקופית 3)
- # להציג את הגישות השונות למושג תרבות ולהבין את המאפיינים המשותפים לכל הגישות. (שקופית 4-5)
- # פעילות 1: לזהות מתוך קטע מהסדרה **נבסו** סממנים תרבותיים, לזהות מהי קבוצה בעלת מאפיינים תרבותיים משותפים ומהי תת קבוצה. (ישראלי, אתיופים, אשכנזים וכו'). (שקופית 6).
- # מהי תרבות גבוהה, תרבות עממית ותרבות פופולרית. הכרות עם המושגים. (שקופיות 7-9).

צפייה בפרק של "סליחה על השאלה", זיהוי של מאפייני הסדרה
ובירור- לאיזו קטגוריה הסדרה משויכת: תרבות גבוהה, תרבות עממית או
תרבות פופולרית. (שקופיות 10-11).

דיון על עירוב בין סוגי התרבויות. נתחיל בשאלה- מהי תרבות גבוהה.
היכרות עם אומנים שערערו על קביעה זו. למשל: מרסל דושאן שהציג
במחיאון את מיצג "מזרקה".

האם עוד רלוונטי לקבוע ולהפריד בין אומנות גבוהה לאומנות עממית?
(עמודים 160-161 בספר הלימוד).

נמשיך עם תרגיל שבו התלמידים יתבקשו לחשוב על דוגמא שממחישה
את העירוב בין סוגי התרבויות. את התרגיל הם יצטרכו להעלות לפדלט,
נעבור יחד על מה שהתלמידים העלו. (שקופיות 12-15).

סיכום של השיעור וחזרה בנקודות על המושגים שנלמדו.

